

OSVRT GLAVNOG UREDNIKA

Prirodni plin stigao je u Split! To je dobra vijest za plinski sektor Republike Hrvatske. Tako se plin vratio u grad u kojem su ga rabili još početkom prošlog stoljeća i sigurno će pridonijeti kvaliteti zraka na dobrobit zdravlja stanovnika i zaštite okoliša. Prirodni plin može donijeti i mnogobrojne uštede gospodarstvu kao zamjena za tekuća goriva koja i dalje imaju znatan udio u strukturi energetske potrošnje, a osobito uz doprinos novih, učinkovitijih tehnologija.

Tvrtki EVN Croatia Plin odajemo priznanje za napore učinjene pri izgradnji plinske mreže u Dalmaciji, kao i za početak intenzivne plinifikacije najvećega grada u Dalmaciji. Taj će događaj utjecati na popularizaciju plina kao energenta i stvoriti poticajnu klimu za nastavak plinifikacije prema krajnjem jugu naše zemlje.

Odbor za priznanja i nagrade HSUP-a i ove godine zaprimio je prijedloge kandidata za „Natječaj za dodjelu priznanja HSUP-a“. Izabranim kandidatima bit će svečano uručene nagrade na Danu plina, 15. listopada 2019. godine.

Želim istaknuti da je Hrvatska stručna udruga za plin pridonijela raspravi o „Nacrtu Bijele knjige – Analize i podloge za izradu Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske“, o čemu se čitatelji mogu informirati na početnim stranicama ovog broja časopisa Plin.

34. međunarodni znanstveno-stručni susret stručnjaka za plin s međunarodnom izložbom plinske opreme i tehnologije uspješno je održan u Kongresnom centru Grand Hotela Adriatic od 8. do 10. svibnja 2019. godine. 34. skup održan je u organizaciji Centra za plin Hrvatske d. o. o. i HSUP-a te pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović, Ministarstva zaštite okoliša i energetike

RH, Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta RH, Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja RH i Hrvatske gospodarske komore. Skup je otvorio ministar zaštite okoliša i energetike dr. sc. Tomislav Ćorić. Sve zanimljivosti ovoga tradicionalnog skupa plinske struke opisane su u posebnoj izvješću.

U gostujućem komentaru pod nazivom „U očekivanju rasta potrošnje prirodnog plina u prometu“ mr. sc. Davor Matić daje osvrt na aktualnu situaciju u Republici Hrvatskoj, nagovješćujući bolje dane zbog očekivane izgradnje potrebne infrastrukture punionica za vozila i plovila na SPP i UPP, čime bi Republika Hrvatska postala vidljiva na europskoj karti alternativnih goriva.

Nadalje, prenosimo i zanimljive objave iz medija vezane za status i primjenu prirodnog plina. Kvaliteta zraka bitno je narušena u Americi o čemu je progovorio Daniel Gage, predsjednik NGVAmerica, pozivajući se na izvješće „Stanje zraka“ koje je objavilo Američko udruženje za plućne bolesti. Gage ističe ulogu prirodnog plina kao široko dostupnog, ekonomičnog i neovisnoga goriva s domaćom proizvodnjom i bez ikakvih štetnih emisija, koje stoga može znatno pridonijeti smanjenju onečišćenja zraka.

UPP polako, ali sigurno postaje pomorsko gorivo budućnosti, a nadolaze i brodovi nove generacije. Luka Barcelona primit će prve brodove za krstarenje na UPP čime se potiče i promiče prirodni plin kao alternativno gorivo, a radi učinkovita smanjenja emisije ispušnih plinova.

Turneja „Blue Corridor Rally 2019“ ove će godine, 2. i 3. rujna, prolaziti i Republikom Hrvatskom. Hrvatska stručna udruga za plin nositelj je i koordinatorske aktivnosti vezanih uz prolazak karavane kroz Zagreb, koje uključuju

doček karavane, održavanje okruglog stola te medijsko praćenje.

Europski parlament prihvatio je Reviziju Direktive o čistim vozilima kojom će se poticati uvođenje vozila s nultom i malenim emisijama te njihova dobava putem javne nabave. Tako će se i zemljama članicama EU-a s niskim BDP-om omogućiti da pravodobno sudjeluju u tranziciji, jer se ambicioznim ciljevima želi postići da do 2030. godine 65% autobusa bude „čisto“, kao što je to definirano Direktivom o infrastrukturi alternativnih goriva (DAFI).

U radu „Predvidivost cijena plina i konkurentnosti u odnosu prema drugim gorivima“ dr. sc. Stevo Kolundžić daje povijesni pregled čimbenika koji sudjeluju u kreiranju cijene plina na globalnoj razini, a s obzirom na njezinu povezanost s cijenom nafte. Posebno ističe zamršene i nepredvidljive geopolitičke odnose i kontekst percipiranja plina kao nužnoga prijelaznog rješenja između doba fosilne i obnovljive energije. Diverzifikacija opskrbe i infrastruktura koja ju omogućuje, kao i troškovi sigurnosti imat će dugoročnu posljedicu plaćanja viših cijena plina i nafte. Autor zaključuje da će rastuća konkurentnost OIE-a držati cijene ugljikovodika na razumnoj razini.

Energetika i informacijsko-komunikacijske tehnologije danas sve više funkcioniraju u simbiozi. Grupa autora analizira pristup sigurnosti sustava SCADA i potpore energetske kompanijama s pomoću novih modela informacijsko-komunikacijske tehnologije. Aktivan pristup u praćenju trendova tih modela autori Antonio Bolanča, Sanja Šijanović Pavlović i doc. dr. sc. Darko Pavlović drže preduvjetom održivog razvoja i dugoročne konkurentnosti energetske kompanije. S obzirom na znatno povećanje kibernetičkih napada na energetske sustave, potrebno je razmotriti sigurnosne aspekte integracije informacijsko-komunikacijske tehnologije te predvidjeti alate, procedure, tehnologije i kadrove da bi sustav mogao nadvladati izazove. Autori ističu potrebu za kontinuirano ulaganje u inovacije, a kibernetička sigurnost mora biti uvrštena u nastavne planove te programe obrazovanja i osposobljavanja i postati njihov prioritet.

Dr. sc. Svetlana Petrović prikazuje rezultate povećanja proizvodnje iz zrelih polja „Duboka

Podravina“ primjenom mobilnih kompresorskih jedinica, a radi postizanja maksimalnog iscrpka plina. Sustav sabiranja, pripreme, obrade i otpreme fluida polja „Duboka Podravina“ izgrađen je kao jedna tehnološka cjelina, a plin koji komprimiran dolazi na plinsku stanicu (ili CPS) potrebno je dodatno komprimirati da bi se postigao tlak procesa prerade plina na CPS-u Molve.

Dubravko Duvančić skreće pozornost na kuhinjsku napu kao uzročnika povrata dimnih plinova i otrovanja ugljičnim monoksidom u slučaju kada je napa ugrađena na istome katu s atmosferskim bojlerom. Nadalje, naglašava da tehničke nepravilnosti dovode do opasnih stanja u kućanstvima, posebno nakon renoviranja stanova ili samostalne ugradnje uređaja bez stručne kontrole plinske struke.

Predsjednik Hrvatske stručne udruge za plin

Doc. dr. sc. Dalibor Pudić